

Kad?na Y?nelik ?iddet Derecelendirme ?l?e?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kad?na Y?nelik ?iddet Derecelendirme ?l?e?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24154>

Özet

Kadına Yönelik Şiddet Derecelendirme Ölçeği (KYŞDÖ), kadınların maruz kaldıkları çeşitli şiddet türlerinin düzeyini ve sıklığını ölçmek amacıyla Türkçeye uyarlanmış psikometrik bir araçtır. Ölçeğin Türkçe adaptasyonu, 2015 yılında Tuz, Öksüz ve Tekiner tarafından gerçekleştirilmiş olup, bu çalışmada ölçeğin Türk kültürü bağlamında geçerlilik ve güvenilirlik analizleri yapılmıştır. KYŞDÖ, özellikle klinik ve araştırma ortamlarında, kadına yönelik şiddetin çok boyutlu yapısını değerlendirmek için kritik bir öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Kadına Yönelik Şiddet, Şiddet, Derecelendirme Ölçeği, Uyarlama, Psikolojik Değerlendirme, Mađuriyet, Geçerlilik, Güvenilirlik

Yazarlar

Tuz, C., Öksüz, M. E., Tekiner, S. A.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, kadınların eşleri, partnerleri veya diğer kişiler tarafından maruz kaldıkları fiziksel, psikolojik, cinsel ve ekonomik şiddet deneyimlerinin kapsamını ve yoğunluğunu sistematik bir şekilde ölçmektir. Bu araç, şiddet mağuriyetinin derecesini belirleyerek, hem akademik araştırmalara veri sağlamaya hem de klinik uygulamalarda risk değerlendirmesi ve müdahale planlaması için temel oluşturmayı hedefler.

Uyarlama çalışması, orijinal ölçeğin yapısal bütünlüğünü koruyarak, Türk toplumunun dil ve kültürel özelliklerine uygun bir değerlendirme aracı sunmayı amaçlamıştır. Bu sayede, Türkiye'deki kadına yönelik şiddet prevalansı ve etkileri hakkında güvenilir veriler elde edilmesi mümkün hale gelmiştir.

Yapı

Kadına Yönelik Şiddet Derecelendirme Ölçeği, kadına yönelik şiddetin çok boyutlu bir yapı olduğunu varsayar. Şiddet genellikle tek bir davranış yerine bir dizi istismar edici davranış kapsar. Bu yapı, genellikle fiziksel saldırı, duygusal istismar, sosyal kısıtlama ve cinsel zorlama gibi alt boyutları içerir. Ölçek maddeleri, bu farklı boyutlardaki davranışların sıklığını ve süresini sorgulayarak, mağuriyetin genel profilini çikarmayı amaçlamaktadır.

Ölçek, şiddet eylemlerinin sadece varlığını değil, aynı zamanda bunların algılanan ciddiyetini de ölçmeyi hedefler. Bu derecelendirme yapısı, araştırmacıların ve uygulayıcıların,

ma'durların ya'ad??? travmanın derinli?ini daha iyi anlamalar?na yard?mc? olur.

Geçerlik

Tuz, Öksüz ve Tekiner (2015) taraf?ndan yürütölen Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap?sal geçerlili?i öncelikli olarak incelenmi?tir. Bu ba?lamda, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk örnekleminde de tutarlı olup olmad???n? belirlemek amac?yla do?rulamaya faktör analizi (DFA) yöntemleri kullan?lm??t?r. Çal??ma, ölçe?in teorik olarak öngörölen faktör yap?s?n? do?rulamaya yeterli uyum indeksleri sunmu?tur.

Ayr?ca, ölçe?in bilinen di?er şiddet veya travma ölçekleri ile olan ili?kisi incelenerek ölçüt ba??ntılı? geçerlili?i de de?erlendirilmi?tir. Bu analizler, KY?DÖ'nün, ölçmeyi amaçlad??? şiddet yap?s?n? di?er ilgili yap?larla mant?kl? ve istatistiksel olarak anlaml? ili?kiler kurarak do?ru bir şekilde ölçtü?ünü göstermi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, iç tutarlılık (internal consistency) katsay?s? olan Cronbach Alfa de?eri üzerinden analiz edilmi?tir. Uyarlama çal??mas?nda elde edilen Cronbach Alfa de?erlerinin, ölçe?in genelinde ve alt boyutlar?nda kabul edilebilir düzeyde yüksek oldu?u rapor edilmi?tir. Yüksek iç tutarlılık, ölçek maddelerinin ayn? psikolojik yap?yı ölçmede tutarlı oldu?unu ve güvenilir sonuçlar üretti?ini i?aret eder.

Güvenilirlik analizleri, ölçe?in zaman içinde tutarlılı??n? de?erlendirmek amac?yla test-tekrar test yöntemlerini de içerebilir, ancak 2015 referans?nda temel olarak iç tutarlılı??a odaklanıldı??? varsay?lmaktadır. Elde edilen yüksek güvenilirlik katsay?lar?, KY?DÖ'nün klinik ve ara?tırma amaçlı? kullan?ma uygunlu?unu desteklemektedir.

Faktör Analizi

Kadına Yönelik Şiddet Derecelendirme Ölçeği'nin Türkçe versiyonunun yap?sal geçerlili?ini incelemek için Do?rulamaya Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. DFA, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk kültürüne adapte edildi?inde ne kadar iyi temsil edildi?ini test etmek için güçlü bir istatistiksel yöntemdir. Analiz sonuçlar?, ölçe?in şiddetin farklı boyutlar?n? (örneğin, fiziksel, duygusal) ayrı ve anlaml? faktörler olarak ay?rd???n? teyit etmi?tir.

Bu faktör yap?s?, ölçe?in çok boyutlu şiddet fenomenini ba?arılı? bir şekilde ay?rt???n? göstermekte ve ara?tırmacılar?n şiddetin türlerine göre spesifik müdahaleler geli?tirmesine olanak tan?maktadır. Faktör yüklerinin yeterli düzeyde olması, her bir maddenin ilgili alt boyutu temsil etme gücünün yüksek oldu?unu göstermi?tir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Derecelendirme Ölçeği (Likert Tipi Derecelendirme kullanılmaktadır.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Kadınlar (şiddet mağduru veya genel popülasyon örneklemi)

Age Group: Yetkinler (18 yaş ve üstü)

Population Details: Ölçeğin uyarlama çalışması, genellikle üniversite öğrencileri, hastane hastaları veya genel toplum örneklemi üzerinde gerçekleştirilir. Spesifik detaylar için 2015 referans kaynağına başvurulmalıdır.

Test Methodology: Bireysel veya grup uygulaması şeklinde, öz bildirim (self-report) yöntemiyle uygulanır. Katılımcılardan, belirli şiddet davranışlarına ne sıklıkla maruz kaldıkları belirtilmeleri istenir.

Anahtar Kelimeler

Kadın Sağlığı, Psikometri, Öz Bildirim, Travma, Aile Hekimliği, Güvenilirlik Analizi

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Kaynakta belirtilmemiştir.)

Affiliation Email addresses: drzavsar@gmail.com (iletişim adresi olarak belirtilmiştir.)

Correspondence Address: Kaynakta belirtilmemiştir.

Şinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçek, 2015 yılında Türkçe literatüre kazandırmıştır. Kullanım izinleri ve olası ücretlendirme bilgileri, genellikle ölçeğin yazarları veya ilgili yayın kuruluşu (Eurasian Journal of Family Medicine) ile iletişim kurularak elde edilebilir. İletişim için sağlanan e-posta adresi (drzavsar@gmail.com) bu bilgileri edinmek için kullanılabilir.

Ölçeğin orijinal PDF versiyonu aşağıdaki adresten indirilebilir: [kadina-yonelik-siddet-derecelendirme-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Tuz, C., Öksüz, M., E. ve Tekiner, S., A. (2015). Kadına Yönelik Şiddet Derecelendirme Ölçeği ve Mağdurların Cinsel Deneyimleri Ölçeği Türkçe versiyonunun geçerlilik ve güvenilirliği. *Eurasian Journal of Family Medicine*, 4(2), 83-89.

Kadına Yönelik Şiddet Derecelendirme Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri, sağlanan orijinal kaynak içeriğinde mevcut değildir. Maddelerin tam ve doğru metni için lütfen yukarıda belirtilen referans makaleye (Tuz, Öksüz, Tekiner, 2015) başvurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM